

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД
от
Д-Р ПЕТКО НИКОЛОВ

Министър на икономиката и индустрията

ОТНОСНО: Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за допълнителните мерки, свързани с прилагането на регламенти, приети съгласно чл. 15 от Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продуктите, свързани с енергопотреблението (обн., ДВ, бр. 14 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 35 от 2016 г., бр. 87 и 99 от 2017 г., бр. 66 от 2020 г. и бр. 21 от 2024 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за допълнителните мерки, свързани с прилагането на регламенти, приети съгласно чл. 15 от Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продуктите, свързани с енергопотреблението (Наредбата).

Наредбата е приета с Постановление № 27 на Министерския съвет от 12.02.2015 г. С нея се определят процедурите за оценяване на съответствието на конкретни продуктови групи от обхвата на приетите, съгласно чл. 15 на Директива 2009/125/ЕО, прилагащи мерки (регламенти) с изискванията за екопроектиране.

Съгласно Директива 2009/125/ЕО Комисията трябва да определя изисквания за екопроектиране на продукти, свързани с енергопотреблението, които имат значителен обем на продажби и търговия в Съюза, значително въздействие върху околната среда и значителен потенциал за подобряване на това въздействие чрез съответно проектиране, без това да води до прекомерни разходи. До 2023 г. бяха приети 34 регламента, което е отразено в наредбата. През 2023 г. и 2024 г., съгласно чл. 15 на Директива 2009/125/ЕО, бяха приети три нови регламента за изисквания за екодизайн:

- Регламент (ЕС) 2023/826 на Комисията от 17 април 2023 година за определяне на изискванията за екопроектиране към електрическото и електронното битово и офис

оборудване във връзка с консумацията му на електроенергия в режим „изключен“, режим „в готовност“ и мрежови режим на готовност в съответствие с Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 1275/2008 и (ЕО) № 107/2009 на Комисията. Регламентът е публикуван в Официален вестник (ОВ) на ЕС на 18 април 2023 г. и се прилага от 9 май 2025 г;

- Регламент (ЕС) 2024/1103 на Комисията от 18 април 2024 година за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници и отделните свързани регулатори и за отмяна на Регламент (ЕС) 2015/1188 на Комисията. Регламентът е публикуван в ОВ на ЕС на 19 април 2024 г. и се прилага от 1 юли 2025 г;

- Регламент (ЕС) 2024/1834 на Комисията от 3 юли 2024 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на вентилатори, задвижвани от електродвигатели с входна мощност между 125 W и 500 kW, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 327/2011 на Комисията. Регламентът е публикуван в ОВ на ЕС на 4 юли 2024 г. и се прилага от 24 юли 2026 г.

В момента, в областта на изискванията за екопроектиране към електрическото и електронното битово и офис оборудване във връзка с консумацията му на електроенергия в режим „изключен“, режим „в готовност“ и мрежовите режим на готовност е в сила Регламент (ЕО) № 1275/2008 на Комисията от 17 декември 2008 г. за прилагане на Директива 2005/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране към електрическото и електронното битово и офис оборудване във връзка с консумацията му на електроенергия в режим „в готовност“ и режим „изключен“. Към него допълнително са добавени изисквания за консумацията на електроенергия в мрежови режим на готовност (с Регламент (ЕС) № 801/2013 на Комисията от 22 август 2013 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1275/2008 по отношение на изискванията за екопроектиране към електрическото и електронното битово и офис оборудване във връзка с консумацията му на електроенергия в режим „в готовност“ и режим „изключен“.

Съгласно член 7 от Регламент (ЕО) № 1275/2008 и член 7 от Регламент (ЕО) № 801/2013 се изисква Комисията да преразгледа посочените регламенти с оглед на техническия напредък. Комисията е извършила прегледа и е анализирала техническите, екологичните и икономическите аспекти на консумацията на електроенергия от електрическото и електронното битово и офис оборудване в режим „изключен“, режим „в готовност“ и мрежови режим на готовност, както и поведението на потребителите в реални условия. При прегледа, годишната консумация на електроенергия в ЕС в режим „изключен“, режим „в готовност“ и мрежови режим на готовност на продуктите, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/826 за 2015 г. е била оценена на 59,4 TWh, което съответства на 23,8 милиона тона емисии на парникови газове, изразени в CO₂ екв. При сценария със запазване на обичайната практика очакванията са били до 2030 г.

потреблението на електроенергия да намалее, най-вече поради постепенното прилагане на изискванията за екопроектиране, въведени с Регламент (ЕС) № 801/2013. Въпреки това, темпът на това намаление се очаква да спада, освен ако съществуващите изисквания за екопроектиране не бъдат актуализирани.

В допълнение, при прегледа е констатирано, че простите телевизионни приставки, обхванати от Регламент (ЕО) № 107/2009 на Комисията за прилагане на Директива 2005/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на прости телевизионни приставки вече не са значителна част от пазара и следва регламентът да бъде отменен, като консумацията на мощност в режим „в готовност“ и режим „изключен“ на простите телевизионни приставки бъде обхваната от общия регламент за изискванията към електрическото и електронното битово и офис оборудване във връзка с консумацията му на електроенергия в режим „изключен“, в режим „в готовност“ и мрежови режим на готовност.

В тази връзка, на 18 април 2023 г. в ОВ на ЕС беше публикуван Регламент (ЕС) 2023/826, с който се отменят Регламент (ЕО) № 1275/2008 и Регламент (ЕО) № 107/2009.

В момента, в областта на локалните отоплителни топлоизточници е в сила Регламент (ЕС) 2015/1188 за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници. Съгласно член 7 от регламента се изисква Комисията да преразгледа регламента с оглед на техническия напредък. Прегледът, извършен в тясно сътрудничество със заинтересовани страни от Европейския Съюз, е анализирал техническите, екологичните и икономическите аспекти на локалните отоплителни топлоизточници, както и поведението на потребителите в реални условия. Според резултатите от проучването, мерките за екопроектиране в Регламент (ЕС) 2015/1188 са допринесли значително за намаляване на потреблението на енергия и емисиите на парникови газове. Данните показват, че годишното потребление на енергия от локалните отоплителни топлоизточници през 2020 г. е възлизало на 200 TWh годишно, което се равнява на 1,7 % от общото крайно потребление на енергия на ЕС и 4 % от крайното потребление на енергия в домакинствата и услугите. Констатирано е, че без допълнително регулаторно действие икономите на енергия ще се задържат на същите равнища, като потреблението на енергия ще намалее до 140 TWh годишно до 2030 г. Съгласно изготвената от Комисията оценка на въздействието на различните варианти на политиката за намаляване на потреблението на енергия от локалните отоплителни топлоизточници от 2025 г. нататък, въвеждане на нови мерки за екопроектиране може да доведе до намаляване на потреблението на енергия и емисиите на парникови газове до 2030 г. с 23 TWh годишно и съответно с 1,8 Mt CO₂ екв. годишно.

В тази връзка, на 19 април 2024 г. в ОВ на ЕС беше публикуван Регламент (ЕС) 2023/1103, с който се отменя Регламент (ЕС) 2015/1188.

В момента, в областта на вентилаторите, задвижвани от електродвигатели с входна мощност между 125 W и 500 kW е в сила Регламент (ЕС) № 327/2011 на Комисията за

прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на вентилатори, задвижвани от електродвигатели с входна мощност между 125 W и 500 kW. Съгласно чл. 7 от регламента се изисква Комисията да преразгледа регламента с оглед на техническия напредък. Прегледът, извършен в тясно сътрудничество със заинтересовани страни от Европейския Съюз, е анализирал техническите, екологичните и икономическите аспекти на вентилатори, задвижвани от електродвигатели с входна мощност между 125 W и 500 kW, както и поведението на потребителите в реални условия. Прегледът е установил, че мерките, определени в Регламент (ЕС) № 327/2011, са довели сумарно до нетни икономии на електроенергия от около 14 TWh през 2020 г., като се очаква през 2030 г. те да се увеличат до 27 TWh. Това съответства респективно на 5 Mt еквивалент на CO₂ годишно през 2020 г. и 8 Mt еквивалент на CO₂ годишно през 2030 г. Съгласно изготвената от Комисията оценка на въздействието на различните варианти на политиката, въвеждане на нови мерки за екопроектиране за вентилаторите, задвижвани от електродвигатели с входна мощност между 125 W и 500 kW, ще доведе до прогнозни допълнителни сумарни икономии на енергия от 4 TWh до 2030 г. и 12 TWh до 2040 г. в сравнение със сценарий, при който не се вземат допълнителни мерки.

В тази връзка, на 4 юли 2024 г. в ОВ на ЕС беше публикуван Регламент (ЕС) 2024/1834, с който се отменя Регламент (ЕС) № 327/2011.

С приемането на проекта на Постановление за изменение и допълнение на Наредбата ще се осигури прилагането на горните три регламента, като се даде възможност на производителите и/или техните упълномощени представители да осигурят провеждане на оценяване на съответствието, съгласно изискванията за екопроектиране, произтичащи от новоприетото европейски законодателство в областта на електрическото и електронно оборудване по отношение на консумацията им на електроенергия в режим „изключен“, в режим „в готовност“ и мрежови режими на готовност, на локални отоплителни топлоизточници и на вентилатори, задвижвани от електродвигатели с входна мощност между 125 W и 500 kW. Това ще позволи тези продукти да могат да бъдат пускани на пазара и/или в действие, което поставя българските икономически оператори в равностойно положение по отношение на участието им в единния европейски пазар.

Съгласно чл. 35, ал. 1, т. 8 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е приложена изготвената и съгласувана по реда на чл. 30б от същия правилник частична предварителна оценка на въздействието.

За приложението на настоящия проект на акт не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет. Във връзка с това е изготвена финансова обосновка съгласно приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

В изпълнение на изискванията на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове и чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, проектът на постановление, заедно с частичната предварителна оценка на въздействие, настоящият доклад и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ към Министерския съвет, бяха публикувани на електронната страницата на Министерството на икономиката и индустрията и на Портала за обществени консултации.

С проекта на постановление не се въвеждат текстове от европейско законодателство, поради което не е изготвена таблица за съответствие.

Настоящият доклад и проектът на постановление са съгласувани по реда на чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и е изготвена справка за отразяването на получените становища.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам Министерският съвет да приеме приложения проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за допълнителните мерки, свързани с прилагането на регламенти, приети съгласно чл. 15 от Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продуктите, свързани с енергопотреблението.

Приложения:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет;
2. Частична предварителна оценка на въздействието;
3. Становище от дирекция "Модернизация на администрацията" от съгласуването на извършената частична предварителна оценка на въздействието;
4. Финансова обосновка;
5. Становище на РГ 1 „Свободно движение на стоки“;
6. Съобщение за средствата за масово осведомяване;
7. Справка за отразените становища по чл. 32 от УПМСНА;
8. Справка за отразените становища от обществените обсъждания;
9. Съгласувателни писма.

С уважение,

Д-Р ПЕТКО НИКОЛОВ
Министър на икономиката и индустрията